

60 LET ZDOMSTVA

FRANCI MARKEŽ

„Odhod.
Zažvižgal je vlak skozi mrak ...
O, zbgom, domovina ...
Ponastno sopibajoč,
kot demon, vlak gre v noč.”

Tako si je predstavljal naš pesnik odhod iz domovine.

Tako je zapuščalo domovino skozi desetletja na tisoče in tisoče Slovencev, ki so odhajali v svet kot emigranti, z upanjem na boljše življenje.

Izbruhnila pa je vojna in bila je revolucija.

„Siv dan je prišel, razšli smo se v prek in v mr,

med nas je usekalo in nas razteplo po sveti...”.

Ravno te dni, pred 60 leti, ne bi bilo dosti vlakov, da bi prepeljali čez mejo tisoče in tisoče Slovencev, ne emigrantov ampak beguncev, ki so zapuščali domovino, ne s sanjami o boljšem življenju, ampak iz potrebe, da so si življenje sploh ohranili.

Peš, na kolesih, na kmečkih vozovih, se je vila proti meji dolga procesija zavednih, poverjenih, vernih Slovencev. Vojakii narodne vojske, kmetje, študentje, delavci, učitelji, profesorji, industrijlci, gospodinje, kulturniki, obrtniki, duhovniki, bogoslovci, uradniki, sindikalisti, hlapci in dekle, profesionalci, politiki, so zapuščali dom in domovino.

Postali smo brezdomci.

Več je bilo postaj na tej dolgi poti.

Vetrinje. Na vetrinskem polju, pod milim nebom, pod ptotori, narejenimi iz cunj in vej, se je ustavila ta dolga procesija. Po nekaj tednih so se poti začele razcepljati.

Za domobrance — narodno vojsko — zbarantane na mednarodnem tržiču, so sledile postaje Podrožca, Jesenice, Št. Vid, Teharje, Kočevski rog, mučenje in smrt.

Za tiste, ki jih je junarstvo prepričevanje slovenskega zdravnika in odločen in poverjen nastop kanadskega majorja rešilo smrti, pa so sledila begunska taborišča, s pomanjkljivo hrano a z bogatim kulturnim, verskim in družabnim življenjem: Spittal, Lienz, Judenburg, Servigliano, Senegalia, Trani, Rim.

Po nekaj letih se je iz teh postaj začel odpirati rni svet: Argentina, Kanada, Združene države, Australija.

Odhod od doma je bil prvotno zamrtjen le za 14 dni — saj si je bilo nemogoče predstavljati, da zapadni zavezniki ne bi ustavili revolucionarnega divjanja po naši domovini. Zmotili smo se. Nismo vedeli, ali pa nismo mogli verjeti, da je bil svet že razdeljen na dva območja, in da je bila Slovenija, kot del Jugoslavije, dodeljena, ne priborjena, komunizmu. Ta odhod torej, se je podaljšal v leta, desetletja, v že več kot pol stoletja. Za večino za vedno, čeprav so že nekaj časa dane možnosti za vrnitev.

Naselili smo se po različnih deželah, prišli smo za delo in si iz nič začeli graditi domove.

Prenehali smo biti brezdomci.

Ostali smo pa še zdomci.

Dom, domačija, domačnost. Tisto kar v človeku vzbuja čut pripadnosti, čut, da je v okolju, grajenem po njegovem mišljenju in čutenju, da je v občestvu, kjer se enako dojema življenje in ga vodijo podobni cilji.

Iz tega občestva smo bili pred 60 leti iztrgani. In silnice, ki so ga ustvarjale, so bile potem siloma spremenjene in izmaličene.

Prišli smo v novo okolje, ki nas je

prijazno sprejelo, a bilo nam je tuje. Nismo mogli opustiti tega, kar smo prinesli s seboj in nam je bilo drago: Ustvarjati smo začeli okolje, ki naj bi utiralo našo potrebo po domovini, po domačnosti.

Organiziralo se je bogoslužje v našem jeziku. Otroci so se zbirali v sobotnih slovenskih tolah. Združevali smo se v orgnizacijah, po starosti, po stanovih, po kulturnih potrebah. Hodili smo na prireditve, pevski zbori so prepevali narodne pesmi, na odrih so se igrale naše igre. Izhajali so časopisi, revije, tiskale so se knjige. Še lastne zavode smo imeli. Skoro tako, kot da bi bili doma. Doma pa je bilo vse to popolnoma zamolčano.

Uresničevali smo pesnikove sanje:

„Kamor stopi mi noga — na tvojih sem tleh,

kamor hoče srce — pri svojih ljudeh ...”

Po nekaj letih so začeli rasti krajevni — skupni domovi, kjer se čutimo — na svojih tleh. V njih se zbiramo z znanci, prijatelji, sopotniki na tej dolgi poti, cutimo se — pri svojih ljudeh. Ti domovi, naša zbirališča, odgovarjajo pesnikovemu vzkliku:

„Domovina, daj mi roko, ne beži, ostani pri meni ...”

In odgovarjajo na pesnikovo vprašanje:

„Kje domovina si? Ali na poljih teh?

Še pod Triglavom, okrog Karavank?

Tu? Preko morja? In ni ti meja?”

V teh domovih prehaja slovenstvo iz roda v rod. So dopolnilo in opora družinam, so kraj kjer se sprosteste čustva, ki druge ne pridejo do izraza. Tu se izraža čutenje, ki nam ga oblikuje, ne samo isti izvor, ampak tudi skupna pot, ki smo jo nastopili pred 60 leti.

To naše zdomstvo pa ima še eno značilnost: koliko je med nami še zdomcev, v prvotnem pomenu besede?

Velike večine tistih, ki so šli na pot že v zrelih letih, ni več med nami. Takratnim mladostnikom, katerim so vojska, revolucija in poboji okrnili mladostne sanje in so jih pognali po svetu, bi jim sedaj skoro lahko že rekli, po starem seveda, častitljivi starčki. Še mi, ki so nas stari se kot otroke peljali za roko čez Ljubelj, smo že davno osiveli.

A glej, naši domovi so pa vseeno še polni življenja, otroškega vrinca, mladostnega vpitja in petja.

Ali je ta mladi rod, ki zahaja v domove, ki so jih gradili zdomci in je v njih že v večini, rod zdomcev?

Kaj najde ta rod v domovih, zidanih na domotožju in progresanju, pa tudi na neugnani sili po ohranitvi lastne identitete, da se v njih zbira?

Ravno to zvestobo izvoru in to neugnano silo po ohranitvi smo znali prenesti na ta rod, da se ni odpovedal svojim koreninam, ampak iz njih črpa tiste vednote, zaradi katerih se je pred 60 leti začelo naše zdomstvo.

V teh zdomcih, ki niso zdomci, je prihodnost našega zdomstva. Odpirajo se jim nove poti v svetu, ki je drugačen, kot smo ga poznali mi. Njih korenine jim bodo pomagale, da bodo gradili boljši svet in lepšo prihodnost zase in za človeško družbo. Ne bodo pozabili kam spadajo in jim bo slovenstvo vrednota, ki jo bodo gojili, tudi če bo zato treba kaj napora. Saj so po krvi člani naroda, ki je prestal najhujše viharje, ki so ogražali njegov obstoj in njegovo duno in se sedaj, samosvoj, projektira v svet.

Ravno danes je prva obletnica vstopa Slo-

OB 60-LETNICI 3. MAJA

V težkih časih ob koncu druge svetovne vojne in revolucije je bilo tudi nekaj trenutkov, ki so posvetili v temo in bodo ostali svetla luč na poti našega naroda do samostojne države.

Mislimo namreč na pomemben politični moment, ko je slovenski narod po svojih izvoljenih predstavnikih (ne po samozvanih revolucionarjih) na seji na ljubljanskem Taboru dne 3. maja 1945 sprejel zgodovinsko izjavo o proglasitvi slovenske narodne države kot sestavnega dela federativno urejene Jugoslavije, ter o ustanovitvi slovenske narodne vojske. Temu parlamentu je predsedoval France Kremžar, predsednik narodnega odbora pa je bil dr. Jože Basaj.

Proglas je pomenil korak naprej iz v Jugoslaviji formalno utopljene Slovenije in formalno potrditev sloven-

ske narodne in državne samozavesti.

To ravno pot je prekinil komunistični režim, ki je vzpostavil breznarodno miselnost in centralistično partijsko diktaturo. A navkljub pobojem, zapiranjem, zamolčevanju in zatiranju, se je popek, ki je pognal z majniško deklaracijo 1918, nadaljeval s tretjemajsko izjavo leta 1945 in bil nato skoraj zamorjen, po propadu komunizma razcvetel v rožo slovenske državnosti.

Potrebno je, da se tega mejnika naše narodne zgodovine vredno spominjamo, zlasti še, ker ga v Sloveniji ne omenjajo, še manj pa pravilno cenijo. Ohranimo s ponosom spomin na može, ki so v kritičnih in usodnih trenutkih izrekli v besedi in dejanju težnjo vsega naroda po slovenski samobitnosti.

Zdravje predsednika vlade

Javnost v Sloveniji je pokazala zaskrbljenost, ko so pretekli petek 29. aprila internirali v Splošni bolnišnici Maribor (SBM) predsednika vlade Janeza Janšo. Zdravstveno stanje predsednika vlade pa se je po petkovem kirurškem posegu hitro izboljšalo. Premier je po operaciji na oddelku za abdominalno kirurgijo hitro okreval.

Kot je pojasnil direktor SBM Gregor Pivec, je pre-

mier že dlje časa vedel, da ima na levi in desni strani trebuse stene kilo, pri eni pa je bila nevarnost vkleščanja. Kirurgi so obe kili uspešno operirali.

„Kirurški poseg, kakršnega smo opravili predsedniku Janši, je rutinske narave in bi ga lahko opravili v katerikoli slovenski bolnišnici. Poudarjam pa, da smo ponosni, da se je odločil za zdravljenje v Mariboru,” je dodal.

Janez Janša je zapustil bolnišnico v ponedeljek 2. maja ob 11. uri. „Zahvaljujem se osebj bolnišnice, ki je dobro skrbelo za moje počutje v teh dneh” je bil dobro razpoložen predsednik vlade, ki je povedal, da je v zadnjih dneh prejel tudi precej dobrih želja preko pisem in elektronske pošte.

Predsednika vlade je v času bolniške odsotnosti nadomestil minister za finance Andrej Bajuk.

Pri inflaciji ne bo popuščanja

Slovenija bo morala izpolniti vse maastrichtske kriterije in pri tem ne bo odstopanja - Evropski komisar opozarja na staranje slovenskega prebivalstva in posledično na večanje proračunskega primanjkljaja.

„Največji problem pri uvajanju evra v Sloveniji je previsoka stopnja inflacije - to je edini maastrichtski kriterij, ki ga Slovenija ne izpolnjuje, zato bo morala slovenska oblast temu nameniti precejšnjo pozornost. Na srednji in dolgi rok bi lahko bila težava previsok proračunski primanjkljaj, prav tako bo pomemben izziv soočenje s staranjem slovenskega prebivalstva,” je v Ljubljani dejal Joaquín Almunia, evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve, ki se je srečal s predsednikom vlade Janezom Janšo, s finančnim ministrom dr. Andrejem Bajukom in z mag. Mitjem Gasparijem, guvernerjem Banke Slovenije.

venije v Evropsko skupnost, vstop, ki je gotovo tudi ena od poti v trdnjejšo in lepšo prihodnost. Ta pot je naša mladini na široko odprta.

Ta naš Carapačajski dom pa praznuje danes svojo 45 letnico. S prav za prav malomevilnim zaledjem v vsej polnosti izpolnjuje svoje narodno in prosvetno poslanstvo, zna ustvarjati domače vzdunje in prenaša slovenske vrednote na mladi rod.

Tisti, ki s svojim delom pripomorete, da

se te obletnice vrste in tisti, ki to delo zvesto spremljate, veste koliko volje, napora in predvsem ljubezni je v to delo vloženega.

In tudi veste, in vsi vemo, da s tem delom in s to ljubeznijo zdomci ure-snečujemo besede, tokrat našega zdomskega pesnika:

„Kjer rod je moj, kjer sin je tvoj, tam si Slovenija.”

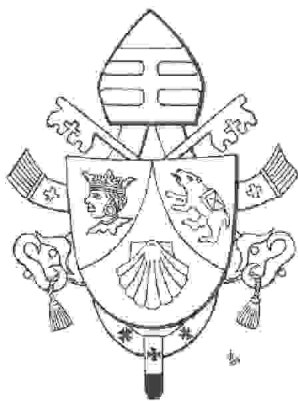
(Govor na 45. obletnici Slovenskega doma v Carapačaju)

Grb papeža Benedikta XVI

Papež Benedikt XVI. je v svoj papeški grb vključil starodavna izročila svoje bavarske domovine, vse elemente škofovskega grba, ki ga je imel kot nadškof Muenchna in Freisinga in elemente prefekta Kongregacije za verski nauk.

V trodelnem grbu takoj prepoznamo tako imenovanega „freisingkega Etiopca“. V levo obrnjena glava temnopoltega Afričana s krono je bila prisotna že leta 1316 v grbu stare srednjeveške škofije-principata v Freisingu, torej v času škofa Konrada III., in je ostala vse do sekularizacije v letih 1802-1803. Pa tudi potem so muenchensko-freisingški nadškofje (omenjena nadškofija je bila ustanovljena leta 1817) v svojem grbu upodabljali „Caput Aethiopum“ oziroma Etiopčevo glavo, saj jo najdemo tudi v grbu sedanjega nadškofa, kard. Friedricha Wettera, in je vključena v novi logotip nadškofijskega ordinariata v Muenchnu.

Posebnost v novem papeškem grbu predstavlja podoba tako imenovanega Korbinijanovega medveda s tovrnim sedlom. Podoba se nanana na legendo, povezano z ustanoviteljem, zavetnikom in duhovnim očetom freisingke škofije, škofom sv. Korbinijanom, ki je na starodavnem Bavarskem oznanjal Evangelij v 8. stoletju. Po pripovedovanju legende je med enim izmed njegovih potovanj v Rim medved raztrgal njegovo tovrno žival. Svetnik je tako ukazal medvedu, naj namesto tovrne živali sedaj on nosi njegovo prtljago do Rima. Ko je prispel v Rim, je med-

veda izpustil na prostost, ki se je tako vrnil v gozdove njegove domovine. Pomen te legende je ta, da je krščanstvo udomačilo divje poganstvo in tako na Bavarskem postavilo temeljne nove velike kulture. Korbinijanov medved kot „Božji nosač“ simbolizira tudi breme, ki ga predstavlja papeška služba.

Tretja sestavina grba pa je školjka, ki ima različne simbolične pomene. Najprej se nanana na znamenito legendo o svetem škofu in cerkvenem učitelju Avgustinu (354-430). Medtem ko se je ta sprehajal ob morju in razmišljal o neprodorni skrivnosti Svete Trojice, je srečal otroka, ki je s školjko nosil

morsko vodo v majhno luknjo, ki jo je izkopal na plaži. Ko ga je sv. Avgustin vprašal, kaj dela, mu je ta odgovoril: „Preden bo ti doumel skrivnost Svete Trojice, bom jaz prelił morje v to luknjo“. Školjka je torej simbol božje neizmernosti, hkrati pa je to tudi vezni člen z življenjskim delom Josepha Ratzingerja kot teologa in znanstvenika. Ratzinger je svojo znanstveno pot začel leta 1953 z doktorsko disertacijo iz teologije z naslovom: „Božje ljudstvo in božja hita v nauku sv. Avgustina o Cerkv“, ki jo je napisal pod vodstvom prof. Gottlieba Soehngena na Univerzi v Muenchnu.

Školjka pa simbolizira tudi „romarjevo školjko“, ki se nanana na enega izmed osrednjih pojmov Drugega vatikanskega cerkvenega zbora „potujoče Božje ljudstvo“, katerega vrhovni pastir in voditelj je postal sedaj Benedikt XVI. Že kot nadškof je simbol školjke vključil v svoj nadškofovski grb, pri čemer je imel v mislih tudi „školjko sv. Jakoba“. To je namreč mogoče najti v grbu Škotskega samostana (Schottenkloster) v Regensburgu, kjer ima svoje prostore škofijsko semenišče. Školjka torej spominja tudi na del papeževe življenjske poti in na njegovo dejavnost kot docenta teologije. Od leta 1969 do imenovanja za muenchensko-freisingkega nadškofa leta 1977 je namreč poučeval dogmatično teologijo in zgodovino dogme na Univerzi v Regensburgu.

Nad grbom je upodobljena škofovska mitra (in ne več papeška tiara, kot v grbih njegovih predhodnikov), pod njo pa metropolitški palij.

Iz slovenske oddaje Radia Vatikan

vidi kot najpotrebnejše „očiščevanje spomina“ ali razločevanje med tistim, kar je bilo dobro in prav v preteklosti, in tistim, kar je bilo hudo in zgrešeno. Mislim, da to velja kar za vse človeštvo, saj ga ni ne posameznika ne ljudstva ne vere, ne manj države, stranke ali partije, ki ne bi prizadejali kaj hudega komu drugemu. Spodbuda torej, da ne bi videli le slame v očesu drugega, marveč tudi bruno v svojem! Prav vsem ljudem, pripadnikom različnih verstev in tistim, ki se ne pritevajo k nobeni veri, zagotavlja, „da bo Cerkev z njimi ne naprej pletla odprt in iskren dialog pri delu za blaginjo človeka in družbe“. Boga prosi za enotnost in mir človeške družine ter zagotavlja, da bodo „katoličani sodelovali pri pristnem družbenem razvoju, ki spoštuje dostojanstvo slehernega človeka“. Nadaljevati misli z dialogom med različnimi civilizacijami, „da bi vzajemno razumevanje ustvarilo pogoje za boljše prihodnost vseh ljudi“, posebno mladih.

Njegove besede in osebnost izžarevajo blagost. To seveda ne pomeni mevžavost. Tudi Jezus je bil blag, a do vladajočih političnih, moralnih in verskih avtoritet pokončen in odločen. Ni se izogibal ostrih polemik s farizeji. Njegova dostojanstvenost je na Pilata napravila tolikšen vtis, da ga je hotel osvoboditi in ga je ljudem predstavil z besedami: „Glejte, človek!“ Prepričan sem, da bo Benedikt XVI. V sebi združeval takšno blagost in pokončnost: blag s človekom, pokončen pred silami, ki s človekom manipulirajo. Njegov predhodnik Benedikt XIV., ki je zaznamoval 18. stoletje s svojo tirino in umom je izjavil: „Zavedam se, da je v mojem papeškem srcu zaklenjena vsa resnica, vendar moram priznati, da ne najdem vedno ključa od srca.“ Gotovo ni bil Benedikt XVI. brez misli na tega imenitnega predhodnika, ko si je izbral papeško ime. Zato bo podobno kot on v srcu nosil vso Kristusovo resnico, da se bo mogel z vsem srcem, „z gorečo ljubeznijo zavzemati za vse, se zlasti uboge in male“, kot je poudaril v svoji pridigi.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Ena izmed značilnosti argentinske politike je, da nikdar ni dolgočasna. Naj gre za važne poteze, ali pa za malenkostne prepire, vedno je dovolj gradiva, da nas preseneča in (če ne bi bilo včasih tako tragično) tudi zabava.

Zločini brez kazni. Običajno je že, da vlade preidejo, nanje padajo razne obtožbe nepravilnosti in korupcije, a potem vse zvo-deni in nikdar ni dokazane-ga zločina ne kazni. Sedaj pa se nekaj premika. Nanana se seveda na vlado predsednika Menema, ki je skozi deset let načeloval obdobje, ki je po mnenju opazovalcev eno najbolj skorompiranih v zadnjih desetletjih. Vrsta obtožb je neskončna in številni so kazenski postopki proti njemu in njegovim ministrom. A doslej ni bilo konkretnih izidov. V zaporu pa skoraj dve leti sedi samo članica njegove vlade Marija Julija Alsogaray. Omenjena gospa je bila na nek način simbol nasilnosti, brezbržnosti, razkora in razkazovanja tiste dobe. Postopki proti njej so številni in dejanja, zaradi katerih je obtožena tako groba, da je njen zapor povzročil kar splošno veselje in upanje, da bo argentinska pravica vendar enkrat uredila račune s preteklostjo. A potem se ni nič več premaknilo in mnogi so se začeli spravevati, kako da je od vse številne skupine bivših funkcionarjev, osumljenih enakih ali ne hujših prekrškov, samo gospa Marija Julia v zaporu. Ali zato, ker je ženska?

Privilegiji korporacij. Kmalu je postalo jasno, da je vzrok nekeje drugje. Omenjena gospa je bila ena redkih visokih vladnih funkcionarjev, ki ni pripadala peronistični stranki temveč liberalcem. Menem je takrat izvedel neke vrste „prevzem“ te stranke, katero je s tem onemogočil kot opozicijo (bili so tretja politična sila v državi), prevzel njihov program, obenem pa izkoristil stike in ugled, ki so ga uživali v mednarodnih finančnih središčih. A tu se je spojitev tudi zaključila. Liberalci niso bili nikdar sprejeti v tedanjo menemistično korporacijo, ki ne sedaj uživa privilegije, verjetno tudi v sodnem sistemu, ki so si ga v desetih letih vladanja precej ukrotili. V tem vidijo nekateri opazovalci vzrok, da je gospa v ječi, ostali pa na svobodi.

Nekaj se je pretrgalo. Zadnje čase je Marija Julija spremenila strategijo obrambe. Razširila je krog argumentov in glede nezakonitega obogatjenja vrgla luč na temne koticke menemistične vlade. Tako je jasno pokazala na „dopolnilne plače“, ki so jih prejemale vsi višji funkcionarji. Ti so segali v sto tisoč pesov (tedaj dolarjev) mesečno, sredstva za to pa naj bi

prihajali iz tajnih fondov, ki jih upravlja državna obveščevalna služba (SIDE) in za katere ni obvezana podajati obračuna. Na podlagi teh izjav obtoženke je sedaj preiskovalni sodnik poklical na zasliševanje tri ministre tedanje vlade. Zagovarjati se bodo morali Cavallo, Granillo Ocampo in Camilión. Sedaj pa se je tudi raznesla ves o nejevolji celotne menemistične korporacije, in seveda tudi bivšega predsednika osebno, nad postopanjem bivše kolegice, ki ni znala držati jezika za zobmi. Njeno zadržanje označujejo kot izdajstvo. Objektivno pa je popolnoma razumljivo: pustili so jo samo v nesreči in gospa se brani, kakor pač ve in zna. Noče biti spravi kozel za grehe drugih. Na vprašanje, ali bo ta novost kaj spremenila običajno usodo nekaznovanih zločincov pa je težko odgovoriti. Dosedanja praksa ne vzbuja večjih upov.

Kandidati na obzorju.

Pretekli teden so politično sceno zasedle ženske. Tako lahko razumemo tudi nastop predsednikove žene, ki je bila glavna govornica na zborovanju peronistične stranke. Zborovanje je sicer spadalo pod okrilje odseka prestolnega mesta, a je bil prvi javni nastop gospe Cristine, odkar so objavili, da bo kandidirala za senatorko v provinci Buenos Aires. Ženska ima vse potrebne pogoje, da se zažene v nov politični spopad. Njeni govori vžigajo in prepričujejo, seveda znotraj peronizma. Izven njega je odpor sorazmerno večji. Veliko vprašanje pa je sama provinca Buenos Aires. Tam je napovedano zborovanje oddelka peronizma, ki sledi Kichnerju, žalostno propadlo, ker je prišlo do hudih spopadov med nasprotujočimi skupinami. Udarci in kamni so padali na levo in desno in guverner Felipe Solá, ki je bil napovedan kot glavni govornik, je spričo dogodkov enostavno odpovedal prisotnost. Razni opazovalci celo menijo, da če pride do sporazuma in dogovora med Kirchnerjem in Duhaldejem, bo guverner pravna žrtev. Eni in drugi ga bodo porinili v pozabo.

Zunanja fronta. Zadnje dni pa se je precej zaostriło razmerje med Argentino in Brazilom. Razna opozorila, ki smo jih že nekaj časa slitali, so prišla do izraza v najvišji ravni. Zunanji minister Bielsa je predsednika opozoril na dejstvo, da sedanja država izvaja mednarodno ofenzivo in prevzema vodilno mesto na kontinentu, brez pedhodnega dogovora in brez pristanka Argentine. Bielsa je mnenja, da je treba to ofenzivo takoj zaustaviti, če nočemo, da bo država postala samo prikolica politike mogočnega sosedu.

BENEDIKT BLAGI

Drago K. Ocvirk

Kaže, da se bo Janeza Pavla II. prijel vzdevek Véliki, Janez XXIII. že velja za Dobrega. Bolj ko gledam in berem Benedikta XVI., pa se mi zdi, da bi mu za zdaj pristajala oznaka Blagi. Vem, da se to sliši nenavadno, toliko bolj, ker je nasprotno od tistega, kar tako radi poudarjajo „poznavalci“, ki razpredajo o „Panzerkardinalu“, „Božjem rotvajlerju“ ali „Diktatorju“. E. Poulat, avtoriteta med zelo kritičnimi analitikami Cerkev, vabi v levem časniku Libération takne strokovnjake, naj obrzdajo svoje predsodke: „Ponavljam, ne diabolizirajmo novega papeža na podlagi naših predsodkov, toliko bolj, ker smo se že dovolj motili. Ob izvolitvi Janeza Pavla II ni nihče predvidel niti njegove mednarodne razsežnosti niti njegovega vpliva na mlade. Ne glede na vse, Katoliška cerkev bo vedno nad vse kritična do sodobnega sveta in v tem ni nič presenetljivega.“

S čim si je Benedikt XVI. prislužil žaljive vzdevke in oceno, da je „konzervativec“ (s sila slabotnim prizvokom, se razume!)?

Z vidika pameti in moralnih načel ni mogoče reči, da je konzervativno samo po sebi neumno in slabo, napredno pa pametno in dobro. Z vidika spoštovanja človeka in zaščite njegovega življenja nikakor ni mogoče šteti „napredne“ sile, ki so jih vodili komunisti, za razumne in dobre. Marsikaj dobrega in pametnega je mogoče priznati liberalizmu, toda kolikor se je ujel v tržno logiko, materializem in osamitveni individualizem povzročata veliko materialne in duhovne revščine. Ta se v bogatih deželah kaže v vse manjšem veselju do življenja, ki postaja breme in ga poskuša vse več ljudi ali odložiti ali sploh onemogočiti komaj spočetim, da bi zaživel. V revnem delu človeštva, kjer vesela do življenja ne manjka, ga onemogočajo lakota, epidemije, ne-

pismenost . Nasprotje „napredno - konzervativno“ je usedlina mita o napredku, ki se je izkazal za prevaro.

Razmere v človeštvu niso rožnate in vsak, ki bi mogel kaj prispevati k njihovemu izboljšanju, bi moral biti dobrodošel v iskanju rešitev. Seveda pod pogojem, da sprejema dogovorjena pravila igre. V tem duhu je novi papež, takrat ne kardinal, izjavil: „Razumeti je treba - v polnem spoštovanju kulturnega pluralizma, verske svobode in zdrave laičnosti - da ima krščanska vera nekaj povedati glede skupne morale in delovanja družbe. Vera ni zgolj zasebna in subjektivna zadeva, ampak je izjemna duhovna sila, ki se mora dotakniti in razsvetljevati javno življenje ... Ni nam do tega, da bi komur koli s politiko vsiljevali vero, smo pa prepričani, da je vera tudi nekakša luč za razum in da mora katoličan v politiki imeti možnost, da sledi tej luči v svojem političnem delovanju.“ Takšno razmišljanje je v soglasju z EU ustavo, ki pravi, da Unija vzdržuje s Cerkvami „odprt, pregleden in reden dialog“. Bomo to ustavo, ki priznava poleg politične pameti ne kakšno drugo, razglasili za „konzervativno“?

Mislim, da je predvsem modra, nič fanatična in dogmatična! Širi namreč prostor javne razprave in sodelovanja pri skupnih zadevah iz ozkih političnih okvirov na širok krog družbenih dejavnikov, med katerimi Cerkev niso ravno najbolj zanemarljiv dejavnik, kot naši „naprednjaki“ ne vedno trdijo.

Vzdevki in ocene, ki te dni letijo na Benedikta XVI., prihajajo iz krogov, ki so kontaminirani z ekskluzivističnimi ali totalitarnimi ideologijami. Nasprotno pa smo mogli slišati novega papeža, ki je v svojem prvem nagovoru napovedal skrajno zavzetost za sožitje in sodelovanje z vsemi. Za uspešno sodelovanje med Cerkvami

SLOVENCİ V ARGENTINI

58. OBČNI ZBOR Z.S.

POROČILO MLADINSKEGA REFERENTA

V letu 2004 se je Referat za mladih posebno prizadeval, da bi mladini pomagal in stal ob strani pri najrazličnejših prireditvah in dejavnostih.

Tako imenovani MTO — Medkrajni turnir v odbojki, se je ponovno izkazal kot ena izmed najbolj obiskanih dejavnosti. Odigral se je v šestih krogih v okrajih San Martin, Carapachay in San Justo. Na državni praznik 9. julija so se odigrale finalne tekme. Tako pri SDO, kot pri SFZ je zmagal okraj San Justo.

Meseca aprila se je vrnilo mladinsko srečanje pod geslom: „Kako postati mladinski voditelj“. Okrog mize in razgovorov so se udeležili dr. Marko Kremžar, Mirjam Oblak, prof. Karel Groznik in Tone Mizerit. Osrčje razgovorov je bilo „odgovornost in organizacija“.

14. avgusta je bil vsakoletni Pevsko glasbeni večer. Sodelovala je mladina iz vseh odsekov in se predstavila s trinajstimi točkami različne glasbe. Iz tega referata predlagamo, naj bi se uporabljala slovenska pesem kot značilni izraz mladine, ki pripada skupnosti. Naj bi se torej zamenjal pogoj, da je vsaj ena pesem v slovenskem jeziku za drugega, naj bo samo ena pesem v neslovenskem jeziku.

Mladina je v preteklem letu tudi doživela srečanje z novo imenovanim slovenskim nadzornikom msgr. Alojzom Uranom. Srečanje se je vrnilo v Slovenski hiri, kjer je bila darovana sv. maza in se razvil razgovor med mladino in nadzornikom.

V letu 2004 je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu organiziral srečanje izseljenke mladine. Naše mladinske organizacije sta zastopala Martin Selan in Danijel Kocmur. Poročala sta o delovanju naših mladih in jih gotovo najbolje predstavila, saj sta s sabo ponesla razno gradivo in celo video posnetke.

Vsak krajevni odsek je pripravil svoj mladinski dan. Skupni mladinski dan — 7. novembra na Pristavi — je

bil tudi zelo dobro obiskan. Ker je mladina iz San Justa trikrat zaporedoma prejela pokal, poimenovan po dr. Alojziju Starcu, je ta pokal po pravilih za stalno ostal v lasti tega doma. V novem letu se je ustanovil pokal Ludvika Šmalca, ki je v letu 2004 začasno prišel v roke mladine iz San Justa.

Delo z mladci in mladenkami je tudi pozitivno napredovalo. Srečanja so bila dobro obiskana. Napovedana prireditev za 24. julija v Glew je odpadla zaradi slabega vremena. Zaključno srečanje je bilo 19. decembra na Pristavi v Castelarju. Posebnost tega srečanja je bilo sodelovanje staršev mladcev in mladenk pri igrah. Pripravljeno je bilo tudi skupno kosilo. Srečanje se je udeležilo okoli 80 mladih.

Rad bi se zahvalil vsem, ki so med letom na kakršenkoli način pripomogli z delom, idejami in nasveti k uspehu mladinskega delovanja. Povečim jih, naj ne letos vztrajno sodelujejo in privabijo še druge k tej važni dejavnosti.

Stanko Jelen

POROČILO TISKOVNEGA REFERATA

V preteklem letu smo referenti Zedinjene Slovenije za tisk imeli deset rednih sej in razgovorov z uredniki tednika Svobodna Slovenija. Referenti smo prof. Metka Mizerit, mag. Franci Markež in jaz. Več kot pol leta pa se teh sej odgovorni urednik Tine Debeljak zaradi bolezni ni mogel udeleževati. Tako je urejevanje časopisa bilo na skrbi novinarja Toneta Mizerita.

Delo referentov je osredotočeno na določanje politike časopisa, skrbi za njegov razvoj ter predlaganje upravnemu odboru Zedinjene Slovenije višino naročnine, ceno oglasov ter honorarje zaposlenim.

Z ozirom na povzemanje stroškov smo bili prisiljeni dvigniti naročnino na 75.- pesov, pri poročanju po pošti pa na 100.- pesov. Upam, da bodo cenjeni naročniki razumeli naš položaj in nas podprli s pravočasnim plačilom omenjenega zneska.

Referenti pa si tudi prizadevamo, da bi bil časopis v danih razmerah zanimiv in pester.

V imenu referentov se zahvaljujem vsem, ki nam pošiljajo poročila. Posebna hvala pa gospoda Poloni Mak-ek in Veri Podržaj za vestno pisanje člankov, ki polnijo rubriko „Žena in njen svet“. Enako zahvala tudi Marjani Dobovtškovi za pripravljanje receptov Mire Ecker. Posebno priznanje in zahvala časnikarju Tonetu Mizeritu za njegovo skrb, da časopis redno izhaja.

Kakšno je finančno stanje tednika je poročala gospa blagajničarka. Dodala bom nekaj števil o stanju časopisa.

Trenutno stanje naročnikov Svobodne Slovenije je sledeče: po skupinah raznašalcev 378; Bariloche in Mendoza, 55; skupaj 433, od teh brezplačnih 17. Po pošti: Argentina Capital 39; Argentina notranjost, 110; skupaj 149, od teh brezplačnih 4. Inozemstvo: navadna pošta 30; letalska Amerika, 19;

ostali svet, 21; obmejne države, 2; skupaj, 72. Od teh brezplačnih 20. Skupaj po pošti torej 221. Skupaj celotno 654 naročnikov.

Spremembe naročnikov v letu 2004: list je odpovedalo ali umrlo 28 naročnikov; novih naročnikov pa je bilo 21. Letna razlika: -7.

Naša Svobodna Slovenija obvešča in povezuje rojake tako v Argentini kakor po svetu in v Sloveniji. Je glasilo nas, ki živimo izven meja Slovenije. Prenesli smo ga v tujino, ker v Sloveniji pod komunističnim režimom zaradi svoje ideologije in politične usmerjenosti ni mogel izhajati. Prve številke so se širile med nas že koncem leta 1941. Tiskala se je skrivoma, saj so bili njeni uredniki in dopisniki zasledovani tako od okupatorja kot od političnih nasprotnikov. Kljub vsem težavam je časopis — razen kratke dobe — redno izhajal. Z veseljem ugotavljam, da je med nami še nekaj živih raznašalcev časopisa iz medvojne dobe!

Vabim rojake, da naj se zavedajo pomembnosti tega glasila nas, demokratičnih Slovencev in ga podprejo, da bo vzdržal kljub gmotnim težavam in nas še naprej redno obveščal in povezoval.

Dobovšek Pavlina

Ivan Rode 90-letnik

V nedeljo, 20. februarja je g. Ivan Rode — Pavlarjev iz Ihana — slavil svojo devetdesetletnico. Zbrali smo se v Slovenski hiri pri zahvalni mazi, ki jo je daroval Ivanov nečak, dr. Jure Rode. Ob slavljenju so bili bližnji in daljni sorodniki — Rodetova in Modrova veja — pa krajani Ihanci, sodelavci naših ustanov in prijatelji. Žal sta manjkala od najbližjih hčerka in sin iz Bariloche ter vsi vnuki. Pač razdalje. Nabralo se nas je kar lepo število, kapela je bila polna, ljudsko petje je odjeknilo v polno, kar je tudi značilno za rod- bino.

Berila so bila izbrana prav za to priložnost. Prvo o Abrahamu, ko ga Bog pokliče, naj zapusti domači kraj in se napoti v neznano deželo. Podobno je tudi nas begunce božja Previdnost vodila v novi svet (tako po veri). In tudi za nas velja obljuba zaveze. Potem pa v evangeliju, kako se oblak spusti z neba in zakrije Jezusa in apostole. Ta podoba spominja na Ivanovo rešitev v času najhujših preizkušenj. Gast oblak je prekril mejni pas in tako omogočil prehod čez močno zastraženo mejo, ko sta z Matevžem bežala pred grozo pobojev.

Tako je g. Jure s svetopi- semskimi potezami ovenčal svojega strica — ki mu je bil kot oče — ter se mu poklonil kot očaku naše rodbine. Tudi pred zaku- sko, v jedilnici, je precej na dolgo orisal jubilatovo življenjsko pot, zato da bo

tudi mlajši rod vedel, kaj so prestali tisti, ki so se uprli komunističnemu nasilju. Pa tudi, koliko so bili zmožni žrtvovati se za družino in za skupnost kot priseljenci. Škoda, da tega nagovora g. Jure ni zapisal. Zares, tisti, ki Ivana poznamo, vemo da je blaga duša, vseskozi potrpečljiv, da je bil garantski delavec v skupnosti, a tudi zelo skromen. Bog ga je tudi zelo skromen. Bog ga je sicer hudo preizkušal v življenju, a on se je vedno dobrosrčno in vedro nasmeje.

Po obhajilu je Ani atu zapela v solo izvedbi Gounodovo Ave Maria. Ko gre promnja v crescendo in v vrtoglavo višino ob „nunc et in hora mortis nostrae ...“, takrat je njen glas tako milo, a tudi tako silno zazvenel, da so se v meni podrle vse meje, časovne in celinske: bilo je kot da bi zaslišal glas rodbine iz to- in onstranstva, glas ki združuje rodove tostran in onstran oceana. Kot silni krik človekove usode — v promnji za nesmrtnost. Mislim, da se je takrat marsiko- mu orosilo oko.

Pa še en moment je bil zelo ganljiv. Ob zelo lepem razpoloženju že proti koncu družbenega slavlja so zagorele tri svečke na torti — in začela se je tista lepa „Kol'kor kapljic tol'ko let ...“ Takrat se je zasvetila solza v slavljenčevih očeh — pa sreča v vseh nav- zočih ob visokem življenjs- kem jubileju. Resnično smo mu vsi zaželeli: dragi Ivan, Bog te živi!

SPOMINI

Ubogi mali kralj

Dne 9. oktobra 1934 je bil ubit jugo- slovanski kralj Aleksander in njegov sin, enajstleten Peter je postal kralj. Še tisto jesen smo ga videli v Mariboru. Prišel je z nekaj imenitnimi gospodi, lepo pet proti staremu pokopališču, kjer je stala kapela, grob škofa Slomška. (Zdaj je na tistem kraju lepo portno igranje in Slomšek počiva v „križevi kapeli“ v mariborski stolnici). Otroci smo od daleč opazovali skupino imenitnih gospodov; naj- bolj nas je zanimal mladenič skoraj naš let, novo imenovani kralj Peter II.

Nasproti vhodu na pokopališče je bilo otroško zavetišče za fante-sirote. Imeli so prav žalostne sivo-rjave obleke. Igrali so se na dvorišču svojega doma. Sprevod imenitne gospode je bil zapleten v svoj pogovor, fantič pa je opazoval okolico. Ko je zagledal fantiče, ki so se igrali, je začel počasi zоста- jati in ko so njegovi varuhi za trenutek pozabili nanj, je kot maček urno skočil do ograje in čez. Hotel se je igrati. Vseeno s kom. Bil je vendar otrok. Varuhi so takoj planili za njim in moral je spet v sprevod.

Naše občudovanje razkopa, skoraj zavist, je zamenjalo sočutje. Ubogi pobič! Odslej smo se z večjim užitkom plezali po umaza- nem pokopališkem zidu (kadar nas mama ni videla) in se veselili, da nismo kraljevega rodu.

Milena

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V četrtek, 21. aprila je bil **sestanek Zveze slovenskih m- ter in žena — San Martin**. Vodi- la ga je predsednica Marjeta Smersu Boltežar. Govoril je čas- nikar Tone Mizerit o aktualnih problemih v Argentini. Sestanka so se udeležili tudi možje.

V petek, 22. aprila je bilo **v Slovenskem domu San Martin predavanje na temo „Forma- ción para la libertad“** (Vzgoja za svobodo). V predstavi je pre- daval lic. Santiago Belloma.

V nedeljo, 24. aprila je bil **občni zbor društva Slovenska Pristava**.

Isti dan je bila **v Slovenski vasi 52. misijonska veletombola**, ki je lepo uspela.

V sredo, 27. aprila je bil **v Slovenski hiri duhovniški sesta- nek**.

Isti dan zvečer je bila tam še učiteljska **seja voditeljic osnovnošolskih tečajev**.

V petek, 29. aprila je bil **v Slomškovem domu občni zbor Kreditne zadruge Sloga**.

V soboto, 30. aprila je bil **v Slomškovem domu „Super ples**

v jeseni“. Organizirali so ga kra- jevni SDO in SFZ in odbor Slomškovega doma.

V nedeljo, 1. maja so v Slo- venskem domu **v Carapachayu praznovali 45. obletnico ustano- vitve doma**. Slavnostni govornik je bil Franci Markež.

Istri dan je bil prav tako v Carapachayu **začetek Medkra- jevnega turnirja v odbojki MTO**.

PROSIMO, POPRAVITE

V zadnjih dveh izvodih našega lista sta se vrinili nevtični napaki.

V osmrtnici za pokojnim Jožetom Markovičem, v št. 14, z dne 21. aprila med žalujočimi manjka **vnuk Ga- brijel**.

V številki 15, z dne 28. aprila pa je v poročilu šolskega referata izpadlo ime **Slomškove tole** in njene voditeljice **Helene Rode**.

Se opravičujemo bralcem in prizadetim!

SLOVENC V AMERIKI

Tudi Argentinci pod Slovensko palmo

V soboto 5. marca smo mi pogledali kje je ta klub, ki si je nadel lepo ime „Slovenska palma“. V tem delu Floride je vsepovsod polno palm. V naši naselbini Ocean Walk, ki ni posebno velika, imamo vsaj 500 komatih palm, kar naredi lep vtis. A obstoja tudi nevarnost, če ima preveliko krošnjo, da jo podere hurikan.

Dober prijatelj nam je toplo priporočil ta obisk. Šli smo z nekaj nezaupanja. Saj po več kakor dvajset let bivanja na Floridi, nisem pri vsem iskanju nikdar zasledil niti enega slovenskega priimka. Pot do tam nam je vzela dobro uro vožnje po cesti brez semaforjev. Mislim sem, da če bo tam 50 oseb, da bo to kar veliko število. Pa je bilo tam po površni sodbi čez 100 čistokrvnih Slovencev. Vse je govorilo samo po slovensko, le tu in tam se je komu izmuznil kakšen „Okay“.

Čeprav se nismo prej z nikomur niti videli, smo kar hitro postali prijatelji. Po zvočniku so povedali da imajo med seboj novega, skoraj 95 letnega člana. To sem bil pa jaz.

Podarili so mi lepo, z ogromnimi slikami napolnjeno knjigo „Slovenia, my country“, Slovenija moja dežela. Ko so slitali moje ime, je bilo kar na enkrat polno vpravanj, če sem jaz tisti Tomc, ki je napisal za Svobodno Slovenijo zanimive članke o poteku mirih hurikanov, ki so v preteklem letu mlatili po Floridi.

Prima je tudi gospa Klavdija Jakopič, ki je povedala, kako so pod taktirko dr. Savellija veselo prepevali pesmi, ki jih je uglasbil moj brat Matija. Kar na hitro se nas je nabralo za celo omizje, kjer nas je že čakal hlebček belega kruhka, prav takega kakor so ga pekle naše mame doma v Sloveniji, in tudi steklenica pristnega Slovenskega vinčka. Tam smo bili Tomčevi dva, Radopiči trije, Jakopiči trije, in še nekaj drugih manj poznanih. Za dobro voljo in ples so igrali kar trije harmonikarji. Naši stari prijatelj Tone Klepec, ki je bil enkrat med številnimi harmonikarji v Clevelandu proglašeni za prampijona, je poskrbel, da so za naše omizje zaigrali več valčkov in polk. Še posebej pa meni, za moj 95

Niko Tomc s podarjeno knjigo.

rojni dan, ki je že kar blizu, „Kol'kor kapljic, tol'ko let, Bog, ti daj na svet živet ...“

Imel sem vtis, da se je veliko prisotnih, med vojno in po svinčenih časih po vojni, razbežalo na vse strani, in se sedaj zbirajo v tej svobodni in tisočeri možnostmi odprti deželi. Mislim, ima da vsak od prisotnih svojo zgodbo in bi bila velika škoda, da bi se vse to zgubilo. Prav bi bilo da bi se kdo od mlajših približal temu klubu in popisal vsaj nekaj zgodb, ki bi bile važne za naše zgodovinarje.

Pa še nekaj: nihče nas ni vprašal, če smo „stari“, ali „novi“ emigranti, vsi smo bili enako dobrodošli. Lahko se reče da smo bili ena sama velika zadovoljna, srečna in složna družina. Saj to je pa tisto, kar si že dolga leta želimo.

Niko Tomc

Slov-Argen group. Dva Tomčeva, trije Radopiči in trije Jakopiči. Kako lepa skupina!

SKRBIMO ZA ZDRAVJE

Ženske z več otroki imajo manj alergij

Več otrok kot ima ženska, manj verjetno je, da bo trpela zaradi nadležnega alergijskega vnetja nosne sluznice in oči, so sporočili italijanski raziskovalci.

Predhodne študije so razkrile, da naj bi manjše število otrok v družini povečalo možnosti za pojav alergij pri malčkih. Tako se je razvila hipoteza, da zaradi manjšega števila okužb otroci postanejo preobčutljivi na določene alergene.

Dr. Francesco Forastiere je s kolegi iz Rima ugotavljal razmerje med velikostjo družine in alergičnostjo mater. V raziskavi je sodelovalo 1.755 nekadilk starih med 35 in 74 let iz mirih območij severno-osrednje Italije. Raziskovalci so preučili podatke o morebitnih simptomih alergij in splošnem zdravstvenem stanju udeleženk študije, svoje ugotovitve pa so zapisali v zdravstveni reviji Allergy.

O alergijskem vnetju nosne sluznice je poročalo 30 odstotkov žensk brez otrok ali z enim otrokom in le 16 odstotkov žensk s tremi ali več otroki. Rezultati so bili podobni tudi pri vnetju oči: o tej reakciji je poročalo 36 odstotkov žensk iz prve skupine in le 17 odstotkov iz druge skupine. Raziskovalci so podali več možnih razlag o tem, zakaj prihaja do omenjenih razlik. Tako je možno, da je imunski sistem pri ženskah povezan z plodnostjo ali pa se med nosečnostjo vzpostavi drugačno ravnovesje snovi, ki preprečujejo vnetja in s tem tudi alergije. Morda pa je razlog tudi v spremembi prehramnih navad, do katere pride zaradi večjega števila otrok ali pa se predpostavka o preobčutljivosti zaradi pomankanja okužb nanana ne samo na otroke, pač pa tudi na mamice.

Za nosečnice nič vina

Nosečnice se morajo povsem odreči alkoholu, sicer lahko pri plodu pride do trajnih in neozdravljivih okvar, piše v poročilu, ki ga je objavila norveška Direkcija za zdravje.

Nevarnost za razne prirojene napake, kot so motnje vida, težave z rastjo, poškodbe možganov, motnje obnašanja in spomina, se poveča že ob najmanjših količinah popitega alkohola, je zapisano v poročilu, ki temelji na

rezultatih raziskav na večjem številu ljudi.

Pol kozarca vina dnevno v prvih treh mesecih nosečnosti in kozarec dnevno v nadaljnjih mesecih povzroči trenutno prekinitev dihanja pri plodu, kar poveča nevarnost naravnega splava ali psihomotorične motnje.

Večje količine popitega alkohola pa povečajo tveganje prirojenih napak, tudi oslabilno delovanje srca.

SPOMINSKE PRIREDITVE NOVE SLOVENSKE ZAVEZE

V okviru spominskih slovesnosti, romanj in komemoracij v letu 2005, ob 60-letnici slovenske narodne tragedije, pripravlja Nova slovenska zaveza poseben program. Vabimo rojake, ki bodo v tem letu obiskali Slovenijo, da se jih udeležijo. Program vsebuje sledeče točke:

CRNGROB. V soboto, 14. maja bo romanje v Crngrob. Odhod avtobusa iz Ljubljane, izpred dvorane Tivoli ob 8. uri. Obisk grobišč v okolici Škofje Loke. Ob 11. uri bo maša v cerkvi v Crngrobu. Popoldne obisk grobišč v okolici Kamniške Bistrice. Povratek v Ljubljano ob 20. uri. Cena prevoza znana 2.000 SIT.

KOČEVSKI ROG. V nedeljo, 5. junija bo ob 11. uri obletna spominska slovesnost v Kočevskem Rogu ob Jami pod Krenom. Odhod avtobusov iz Ljubljane, izpred dvorane Tivoli, ob 8. uri. Povratek v Ljubljano ob 16. uri. Cena prevoza: 2000 SIT.

STARI HRASTNIK. V nedeljo, 19. junija bo ob 15. uri maša na Starem Hrastniku. Odhod avtobusa iz Ljubljane, izpred dvorane Tivoli bo ob 12.30, povratek v Ljubljano ob 19. uri. Cena prevoza 2000 SIT.

BREZNO PRI KONFINU. V soboto, 25. junija bo spominska slovesnost ob breznu pri Konfinu nad Grčaricami. Sv. maša bo ob 1. uri, po maši

krajni spominski spored. Odhod avtobusa iz Ljubljane izpred dvorane Tivoli ob 8. uri, povratek do 20. ure. Cena prevoza: 2.000 SIT.

LAJŠE. V nedeljo, 26. junija bo obletna spominska slovesnost na Lajšah. Ob 15.30 uri bo molitev rožnega venca, ob 16. uri sv. maša in nato spominski spored. Odhod avtobusa iz Ljubljane izpred dvorane Tivoli ob 13. uri, povratek do 20. ure. Cena prevoza: 2.000 SIT.

ŠENTJOŠT. V nedeljo, 10. julija bo v Šentjosti nad Horjulom ob 10. uri sv. maša, po maši spominska slovesnost. Odhod avtobusa iz Ljubljane izpred dvorane Tivoli ob 8.30, povratek v Ljubljano do 15. ure. Cena prevoza: 1.500 SIT.

FERDRENG. V nedeljo, 11. septembra bo ob 11. uri v Ferdrengu v Kočevskem Rogu srečanje zapornikov tamkajšnjega taborišča. Srečanje se bo pričelo s sv. mašo, po maši bo krajna spominska svečanost. Avtobus bo odpeljal iz Ljubljane, izpred dvorane Tivoli ob 8. uri. Prijave za avtobusni prevoz na tel.: 01/ 436-16-83. Cena prevoza: 2000 SIT.

KRIMSKA JAMA. V nedeljo, 25. septembra bo ob 15. uri obletna spominska slovesnost pri Krinski jami. Odhod avtobusa iz Ljubljane izpred dvorane Tivoli ob 13. uri in povratek

do 19. ure. Cena prevoza 1.500 SIT.

TEHARJE. V nedeljo, 2. oktobra bo obletna spominska slovesnost v Teharjah. Sv. maša bo ob 10. uri. Po maši bo spominska svečanost. Odhod avtobusov iz Ljubljane izpred dvorane Tivoli bo ob 8. uri in povratek ob 16. uri. Cena prevoza: 2000 SIT.

ŽALNE KOMEMORACIJE OB VSEH SVETIH

KUCJA DOLINA. V nedeljo, 23. oktobra bo žalna komemoracija pri grobišču v Kucji dolini ob 15. uri. Do tja vozi mestni avtobus št. 5, smcr Podutik.

KOČEVSKI ROG. V ponedeljek, 31. oktobra bo v Kočevskem Rogu pri grobišču pod Krenom ob 15. uri žalna komemoracija. Odhod avtobusa iz Ljubljane izpred dvorane Tivoli bo ob 13. uri. Cena prevoza 1500 SIT.

LJUBLJANSKE ŽALE. V sredo, 2. novembra bo ob 15. uri žalna komemoracija z mašo na ljubljanskih Žalah.

TEHARJE. V sredo, 2. novembra bo ob 14. uri žalna komemoracija v spominskem parku na TEHARJAH.

ORLOV VRH. V nedeljo, 13. novembra bo ob 14. uri sv. maša v grajski kapeli. Na ljubljanskem gradu, po maši bo žalna komemoracija na Orlovem vrhu.

„Infomanija“ hujša od marihuane

Obsedenost s preverjanjem elektronskih sporočil in telefonskih klicev je kriva za večji upad inteligenčnega kvocienta kot uživanje marihuane.

Tako kažejo rezultati študije, ki svari o porastu „infomanije“. Raziskovalci ne opozarjajo, da napredna tehnologija sicer poveča produktivnost, vendar pa se morajo uporabniki naučiti, kdaj je potrebno računalnike in prenosne telefone izključiti.

Naročnik raziskave je računalniško podjetje Hewlett Packard, ki je infomanijo opredelilo kot zasvojenost z elektronskimi in SMS sporočili. Po poročanju BBC je število takih oseb v porastu: raziskovalci iz londonskega inštituta za psihiatrijo so namreč odkrili, da kar 62 odstotkov vpravljenih preverja službena sporočila doma ali na počitnicah. Poleg tega je študija pokazala, da info-

manija zmanjša umske sposobnosti zaposlenih.

Osebam, ki so jih kar naprej motila nova elektronska sporočila ali telefonski klici, se je inteligenčni kvocient znižal kar za deset. To pa je enkrat več kot pri uživalcih marihuane, so še dodali raziskovalci. Več kot polovica od 1.100 sodelujočih oseb je povedala, da na prejetu elektronsko pošto odgovorijo takoj ali v najkrajšem možnem času, medtem ko bi jih 21 odstotkov v ta namen celo prekinilo sestanek. Vodja študije, psiholog dr. Glenn Wilson iz univerze v Londonu je potrdil, da infomanija resnično vpliva na mentalne sposobnosti delavcev. Posledice prekinjanja opravil zaradi obsedene preverjanja novih sporočil na možgane so podobne, kot bi jih čutili po neprespani noči, je zaključil Wilson.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZGODBA BREZ KONCA

Jorke Joras je sporočil, da so neznanci že tretjič postavili ovire na dovozno pot k njegovi hiši v Sečovljah št. 1, zato je zoper storilce ukrepal na postaji mejne policije Sečovlje. Med odstranjevanjem postavljenih dveh cvetličnih korit pa je k njemu pristopil hrvaški policist in zahteval, da ovir ne odstrani. Joras zato sklepa, da so bile ovire postavljene po naročilu ali vsaj z vednostjo hrvaških državnih organov.

NAŠA PESEM 2005

Na 19. tekmovanju slovenskih pevskih zborov Naša pesem 2005, ki je potekalo v Mariboru, sta najvišjo oceno in zlato plaketo prejela mešana pevski zbor sv. Nikolaja iz Litije pod vodstvom Helene Fojkar Zupančič ter Akademski pevski zbor Tone Tomič iz Ljubljane z zborovodkinjo Urmo Lah. Med "zlate" zbreze v več kot 90 doseženimi točkami so se zapisali meškomorni zbor Ipavska iz Vipave pod vodstvom Matjaža Ščeka, komorni zbor Megaron iz (Škofijske gimnazije) Ljubljane pod vodstvom Damijana Močnika in mešana zbor Hrast iz zamejskega Doberdoba, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič.

NIČ VEČ NALEPK

Prometne nalepke, s katerimi se je izkazovala tehnična brezhibnost vozila, so odpravljene. Veljati je namreč začela novela zakona o varnosti cestnega prometa, ki predvideva, da se bo sistem registracije motornih vozil nadziral samo s prometnimi dovoljenji. Že izdane prometne nalepke bodo sicer ostale v veljavi, ob izteku njihove veljavnosti pa bodo lastnikom vozil izdana nova prometna dovoljenja. Nalepke je prejšnja oblast - LDS in kolegi - na nejasen način (dajdam) dodelila novomeškemu podjetju Mirage. Podjetje bo seveda terjalo odškodnino ali poravnavo s tožbo.

NAJHUJŠA PROMETNA NESREČA

V prometni nesreči v torek, 26. aprila na Poljanskem klancu na hitri cesti Trebnje - Karteljevo, se je zgodila eni najhujših prometnih nesreč v samostojni Sloveniji. Terjala je osem smrtnih žrtev, - med njimi je bil en otrok, petletna deklica - štiri osebe so bile težje oz. lažje poškodovane, ena oseba pa je bila nepoškodovana. Voznik kombija se je zaletel v nasproti vozeči tovornjak, ki je prevažal avtomobile. Tovornjak se je prevrnil in avtomobili so pod sabo pokopali mimovozeča vozila, ki so se vnela. Prišlo je tudi do verižnega trčenja. - Novomeški policisti so pridržali 25-letnega ljubljana, ki je povzročil nesrečo. Mladenič je utemeljeno osumljen storitve kazniviga dejanja povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti, je zapisano v sporočilu za javnost.

PO SVETU

NEMIRI IN SPREMEMBE

Ekvadorski kongres je z 62 glasovi za in nobenim proti glasoval za odstop predsednika države Lucía Gutiérreza, potem ko so protestniki na ulicah že teden dni zahtevali njegov odstop. Na njegov položaj je bil imenovan podpredsednik Alfredo Palacio. Novi predsednik je obljubil "korenite vladne reforme in spoštovanje ustave", da bi se tako oddaljil od Gutierrezu in pomiril razpoloženje javnosti v Quitu. Gutierrezu je politični azil zagotovila Brazilija. Odstavljeni predsednik se je zatekel na brazilsko veleposlaništvo v Quitu, ki pripravlja letalo za njegov polet v Brazilijo. Ekvadorske oblasti so sicer že sporočile, da bodo Gutierrezu dovolile zapustiti državo, vendar pa za zdaj še ni znano, kdaj bo odhod resnično odobren.

KAMBOŠKI KOČEVSKI ROG

Več kot 100 kambodžanov se je v mestu Choeung Ek, enem izmed t.i. polj smrti, kjer so Rdeči kmeri ubili 5000 ljudi, udeležilo spominske slovesnosti ob 30. obletnici padca Phnom Penha v roke Rdečih kmerov. 30 budističnih

menihov je ob tem Choeung Eku prižgalo po eno svečo, in sicer 30 sveč za vsako leto od padca glavnega mesta in molilo za žrtve pobojev. Rdeči kmeri so 17. aprila 1975 vdrl v prestolnico Phnom Penh, s tem pa se je začel tudi njihov krvavi pohod. V enem dnevu so jo praktično popolnoma izpraznili, prebivalce pa preselili na podeželje. Režim Pola Pota je prevzel popoln nadzor nad gospodarstvom, odpravil denar in zasebno lastnino, prebivalstvo združil v komune ter obračunal z vsemi nasprotniki.

STO MILIJONOV OTROK!

Sto milijonov otrok po svetu ne hodi v šolo, ugotavlja Sklad ZN za pomoč otrokom (Unicef). Kljub temu je bil na področju osnovnega šolstva dosežen določen napredek, saj je bilo še na prehodu v novo tisočletje 121 milijonov šoloobveznih otrok, ki niso hodili v šolo. Napredek pri nujenju osnovnega izobraževanja otrokom v najrevnejših državah pa ni dovolj hiter in nima trajnejših učinkov, je v Ženevi ob predstavitvi poročila Napredek za otroke pojasnila izvršna direktorica Unicefa Carol Bellamy.

PISALI SMO PRED 50 LETI

BUENOS AIRES

Slovenska hiša postaja resničnost. V bližnji bodočnosti bomo začeli z graditvijo dvorane. Noben slovenski izseljenec ne more ostati pri tem brezbrizen in naj sodeluje ter podpira to akcijo.

Slovenska kulturna akcija je z uvodnim večerom zadnjo soboto pričela svoje delo v letosnji sezoni. V dvorani pri sv. Juliji je njen predsednik g. R. Jurčec spregovoril vzpodbujajoče besede za delo v drugem letu obstoja. Tajnik g. M. Marolt je iz preteklega podal zasnovo letšnjega programa, ki obeta bogastvo. O svojih vtisih po poteh starega sveta, srečanjih in izmenjavi misli tam, pa je govoril g. dr. I. Lenček.

Prihod novih Slovencev

V Buenos Aires so dopotovali: **Na veliko soboto:** gdč. Dragica Repovž iz Božakovega v Beli Krajini. Dne **20 aprila** t.l. so pa prispeli z it. ladjo Andrea C: **Družina g. Antona Mačka** iz San Justa: žena **Angela, roj. Kržič** in sinova **Franc in Mihael**. Prišli so iz Iške vasi pri Ljubljani; **družina g. Alojzija Sedeja** iz San Martina: žena **Alojzija, roj. Prešeren** in hči **Marija** iz Ljubljane; ga. **Amalija Kambič**, mati ge. Starihove iz Črnomlja; ga. **Ana Vidic**, žena g. Franceta Vidica iz Gral. Rodríguez, dopotovala je iz Police pri Grosuplju; **družina g. Ivana Vidmarja**, kraj. mojstra iz Rosaria: žena **Ivana, roj. Šinkovec** ter hčerki **Ivana in Marija** iz Ambrusa v Suhi Krajini.

Precejšnjo pozornost je na letališču na Ezeizi pretekli petek vzbudil prihod enajstletne Gabrijelce Potočnikove, hčerke g. Gabrijela in ge. Neže, roj. Langus. Mala Gabrijelca se je sama, brez spremstva, pripeljala z letalom naravnost iz Beograda. Med potjo je prenočevala v Parizu, videla je Lisbono in preletela Atlantski ocean - vse to v dveh dnevih. Na letališču na Ezeizi je bilo splošno zanimanje za malo slovensko potnico, katero so poleg srečnih staršev, sestrice in bratca pričakovali številni sorodniki s topki rož in bonbonierami. Ni mogoče popisati ganljivega prizora, ko so se srečni starši srečali s hčerko, ki je ob njihovem odhodu iz Ljubljane šela komaj 6 tednov. Mala Gabrijelca nam je povedala, da je bila vožnja zelo lepa, da so ji na letalu lepo stregli z raznimi dobrotami, da pa se ni mogla z nikomer vso pot nič pogovoriti, ker ni nihče znal slovensko.

Vse v novi domovini iskreno pozdravljamo in jim želim obilo zadovoljstva in sreče.

MENDOZA

Na Belo nedeljo je pristopilo 11 slovenskih otrok v Mendoza k prvemu sv. obhajilu. Dogodek bo nam in prvoobhajancem tem bolj ostal v spominu, kajti naš dumni pastir je želel, da s prvoobhajanci prejmejo sv. obhajilo obenem tudi starši. Prvoobhajanci so bili po sv. maši pogostjeni z zajtrkom in so prejeli lepe spominske slike.

Družini g. Plahute Janeza in Marije se je dne 15. aprila t. l. rodila hčerka. Čestitamo!

NAPETOSTI MED JAPONSKO IN KITAJSKO

Japonski zunanji minister Mačimura Nobutaka na tridnevnem obisku na Kitajskem ni uspel rešiti najhujše krize med državama po vzpostavitvi diplomatskih odnosov leta 1972. V številnih kitajskih mestih so v zadnjih tednih potekali nasilni protijaponski protesti zaradi novih japonskih zgodovinskih učbenikov, v katerih so zamolčani japonski zločini med vojno. Nobutaka je v Peking prišel po opravičilo in odškodnino za škodo, ki so jo protestniki povzročili na japonskih diplomatskih predstavništvih in podjetjih.

- Japonski premier Džuničiro Koizumi pa je v govoru ob začetku vrha Azija-Afrika v indonezijski prestolnici izrazil "globoko obžalovanje" in "iskreno opravičilo" za japonsko vojaško preteklost. Japonska je s svojo kolonialno vladavino in agresijo predvsem v Aziji "povzročila ogromno škodo in trpljenja", je izjavil Koizumi.

TUDI ŽENSKES BODO SMELE VOLITI

Kuvajtski parlament je načeloma privolil v predlog zakona, ki ženskam daje pravico do udeležbe na prihodnjih volitvah.

ESLOVENIA, MI TIERRA

La inmigración política eslovena en la Argentina

Los refugiados en diversos campos de Europa vieron que no tenían otra alternativa que emigrar. Cosa no fácil, porque la mayoría de los países aceptaba sólo personas jóvenes y sanas. El comité social en Roma se contactó con varias personas, entre ellas con el sacerdote Janez Hladnik, encargado de la pastoral eslovena en la Argentina. Hladnik obtuvo una audiencia con el entonces presidente Perón, quien aprobó la llegada de diez mil eslovenos. Argentina no discriminó: recibió también a niños, ancianos y enfermos. Los primeros llegaron a fines de 1947; la mayoría lo hizo en los dos años subsiguientes. Apenas llegaron, fundaron un comité de recepción, titulado después Sociedad Eslovena, que más adelante tomó el nombre de Asociación Civil Eslovenia Unida.

La Argentina pasaba un momento próspero y los inmigrantes encontraban trabajo rápidamente. Se ayudaban unos a otros a encontrar empleo, alojamiento, etc. Los sacerdotes eslovenos se fueron asentando en los alrededores, reuniendo a sus connacionales y comenzando con los cursos de cvatecismo para los más chicos, lo cual dio origen a las "escuelas abatinas".

Todos estaban muy unidos: concurrían a misa a la iglesia de Santa Julia en Caballito, se creó el Coro mixto Gallus, varios grupos de teatro y la Sociedad Eslovena organizaba conferencias.

Al pasar algunos años se fueron creando grupos locales, como el de Lanús, San Justo, Morón, Ramos Mejía, San Martín y Florida, donde se dictaban cursos de esloveno y comenzaba la vida cultural.

La Acción Cultural Eslovena centralizó lo concerniente a la edición de libros, dictado de conferencias, organizando exposiciones y conciertos. Resurgieron los partidos políticos, las organizaciones estudiantiles; el dr. Marko Kremžar creó el curso secundario.

Los cultores del alpinismo crearon en Bariloche el Club Andino Esloveno. Otro grupo importante de eslovenos se estableció en Mendoza.

Al principio hubo tirantez entre el centro y las comunidades locales, pero con el tiempo se fue relajando, dando lugar al Consejo de Organizaciones, que con la ayuda de Eslovenia Unida aún hoy en día coordina la actividad de las asociaciones.

SLOVENC I IN ŠPORT

NOGOMET BREZ OLIMPIJE

Nogometna zveza Slovenije (NZS) je licence za igranje v 1. SNL podelila osim prvoligarnim klubom, sedem pa jih je dobilo licence za igranje tekem Evropske nogometne zveze (UEFA). Kriterije za 1. SNL so uspšno izpolnili Bela Krajina, Domžale, Gorica, Koper, Maribor Branik, Ajdovščina, Ptuj in Publikum Celje. Komisija za licenciranje pri NZS je zavrnila prošnje Zagorja, Mure in Ljubljane, vendar imajo omenjeni klubi do 30. aprila še možnost pritožbe. Klubi so morali za pridobitev tekmovalnih licenc izpolniti določene pogoje. Vsak klub mora tako zagotavljati ustrezno športno infrastrukturo, izpolnjeni morajo biti pravni kriteriji v skladu s pravilniki, poravnane morajo biti vse finančne obveznosti do igralskega kadra, trenerjev in drugih športnih sodelavcev ter zaposlenih, sredstva iz prestopnih dejavnosti, prosilci pa so morali za vse to predložiti ustrezna dokazila. Glede na zahtevane kriterije, je NZS po pregledu dokumentacije podelila licence za igranje v 1. SNL in tekmah UEFA. Vloge za igranje na tekmah UEFA od zgoraj omenjenih klubov ni predložile le Bela Krajina, ki sicer vse pogoje izpolnjuje, vsem ostalim so bile licence dodeljene. Kriterije UEFA izpolnjujejo stadioni v Celju (Arena Petrol), v Mariboru (Ljudski vrt) in v športnem parku v Novi Gorici. — Ljubljanska Olimpija je že prej izgubila vse možnosti, da bi dobila licenco in mora nanovo začeti iz zadnje lige.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinctis.com.ar**

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / **Za Društvo ZS:** Alojzij Rezelj / **Sodelovali so še:** Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Milena Ahčin, Pavlina Dobovšek, Stanko Jelen, Franci Markež, Niko Tomc, Vinko Rode. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po poti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebne*) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: **info@vilko.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO
	Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

CATERING

Cocina & Fusión. Srečanja — Praznovanja — Sprejemi. Najboljše okusna postrežba! **Julio Lallire, Chef Ejecutivo.** Tel.: 4641-6986; mobilitel: 15 5564-2831; e-mail: jullace@yahoo.com.ar

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Amč, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

Herderjeva nagrada Kuretu

V dvorani dunajske Univerze bodo v petek, 29. aprila, podelili vsakoletne Herderjeve nagrade za gojenje in spodbujanje kulturnih vezi v deželah vzhodne in jugovzhodne Evrope. Eden izmed letonjih nagrajencev je tudi glasbeni zgodovinar in muzikolog dr. Primož Kuret.

Kuret, redni profesor na Akademiji za glasbo, je avtor številnih muzikoloških knjig, razprav in prevodov, znan pa je tudi kot organizator mnogih mednarodnih muzikoloških simpozijev.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 2. svoboda; 9. Ru; 11. epika; 12. on; 13. spaka; 15. Ljubo; 17. kap; 18. tli; 20. meč; 21. Ro; 23. ar; 24. življenje; 28. Delia; 29. otepa; 31. IL; 32. tnalo; 34. in; 35. Hoče; 36. nora.

NAVPIČNO: 1. trska; 3. vek; 4. opat; 5. bi; 6. okli; 7. daj; 8. snoči; 10. upa; 12. obe; 14. april; 16. umrje; 19. loj; 22. ovite; 23. Anton; 24. želo; 25. lan; 26. Eol; 27. Epir; 28. dih; 30 Ana; 33. Al.

OBVESTILA

SOBOTA, 7. maja:

Redni pouk na Srednješkem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

Mladinska maša ob 19.30 v Slovenski hiši.

NEDELJA 8. maja:

45. obletnica v Slovenskem domu v San Martinu; geslo: „Spomin, sonce prihodnosti“.

ČETRTEK, 12. maja:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30. Ga. Cirila Pernišek por. Žužek bo posredovala iz očetovega dnevnika prve majske zapise iz leta 945.

SOBOTA, 14. maja

Na Srednješkem tečaju RMB ob 15. dan duhovnosti.

NEDELJA 15. maja:

Vseslovensko romanje v Lujan. Ob 11. uri sveta maša.

ČETRTEK, 19. maja:

Redni sestanek Z.S.M.Ž San Martin. Govorila bo ga. Metka Magister o temi: Resnične zgodbe o zdravlilih iz domače lekarne. Prav lepo vabljene vse žene in matere.

NEDELJA, 22. maja:

Žegnanje v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. maja:

Procesija sv. Remjega Telesa.

NEDELJA, 6. junija:

Spominska proslava žrtev vojne in revolucije ob 60-letnici

Slovenija leto dni članica EU

Slovenija je 1. maja lani skupaj s še devetimi državami postala nova članica Evropske unije. Prvo leto članstva nikakor ni bilo obdobje počitka, saj se je morala država že kmalu po vstopu vključiti v številne pomembne procese v povezavi - sprejemanje evropske ustavne pogodbe, volitve v Evropski parlament, pogajanja o naslednji finančni perspektivi, reformo lizbonske strategije - resno pa so stekle tudi priprave na tri ključne projekte v prihodnjih letih: prevzem evra in vstop v schengensko območje, ki sta načrtovana za leto 2007, in predsedovanje EU v letu 2008. O bilanci prvega leta članstva je za zdaj še prezgodaj govoriti, prevladuje pa splošna ocena, da se je Slovenija znotraj velike evropske družine dobro pozicionirala in da koristi članstva presegajo slabosti. Vstop v unijo, težko pričakovan in pospremljen z veliko pozornosti, sicer, kot se zdi skoraj leto kasneje, v življenje Slovencev bistveno

nih sprememb ni prinesel.

Manj kot mesec in pol po vstopu države v EU so slovenski volivci junija lani prvič lahko volili sedem poslancev Evropskega parlamenta iz Slovenije. Volitve je, podobno kot v večini drugih novih članic unije, zaznamovala nizka volilna udeležba - na volitvah je prišlo le 28 odstotkov volilnih upravičencev - in pa tudi zmaga tedaj še opozicijskih Nove Slovenije (NSi) in Slovenske demokratske stranke (SDS), sicer članic največje evropske stranke, EPP.

Zlasti prva je z izvolitvijo dveh njenih kandidatov v parlament - Alojza Peterleta in Ljudmile Novak - doživela velik uspeh. Iz vrst SDS sta v Bruselj oziroma Strasbourg odšla Romana Jordan Cizelj in Mihael Brejc, evropski poslanci pa so postali še Borut Pahor (ZLSD/PES) ter Mojca Drčar Murko in Jelko Kacin (oba LDS/ALDE).

SLOVENIJA USTAVO EU RATIFICIRALA TRETJA

Poleg pritve je bil v letu 2004 za EU najpomembnejši dogodek dogovor o evropski ustavni pogodbi. Tega so voditelji povezave dosegli na junijskem vrhu, 29. oktobra pa je bil v Rimu slovesen podpis dokumenta. Slovenija je evropsko ustavo ratificirala kot tretja med članicami unije 1. februarja letos. Politične stranke so bile domala enotne v prepričanju, da v Sloveniji referendum o ustavi ni potreben, ker so državljani svoje mnenje o EU že imeli priložnost izraziti pred dvema letoma, ko so na referendumu z veliko večino glasov podprli vstop države v povezavo. Ratifikacija v parlamentu se je zdela bolj formalnost, ki je minila brez prave javne razprave o pomenu dokumenta za Slovenijo in Evropo. Da je vlada brez potrebe hitela v ratifikacijo, pa je bil tudi glavni očitek parlamentarne opozicije.

Slovenija z vstopom v zvezo še ni postala članica evroobmočja niti schengenskega območja, zato je tudi po 1. maju tolar ostal nacionalna valuta, ohranjen pa je tudi policijski nadzor na mejah z Avstrijo, Italijo in Madžarsko.

Nalog, povezanih s polno vključitvijo v povezavo, tako za Slovenijo še ni konec, prednostna in tista, ki

bo verjetno najbolj vplivala na vsakodnevno življenje Slovencev, pa ostaja uvedba evra leta 2007.

Od 1. maja lani na slovenskih mejah s članicami unije ni več carinskega nadzora, še vedno pa je, sicer poenostavljen, policijski nadzor. Tako bo po zadnjih napovedih do konca leta 2007, ko bo Slovenija, če bo izpolnjevala pogoje in bo vzpostavljen schengenski informacijski sistem nove generacije, vstopila v schengensko območje. Po drugi strani je Slovenija ob vstopu v EU začela izvajati schengenski nadzor na svojem delu zunanje meje EU, to je na meji s Hrvaško. Po 1. maju 2004 je uvoz blaga mogoč le preko mejnih kontrolnih točk, na katerih delujejo inspeksijske službe. Gre za cestna prehoda Obrežje in Jelšane, železniški prehod Dobova, Luko Koper in letališče Brnik, še vedno pa na seznam ni uvrščen cestni prehod Grunjkovje.

V prvih mesecih članstva v EU, do izteka leta 2004, je bila Slovenija po podatkih finančnega ministrstva neto prejemnica sredstev iz evropskega proračuna, Ljubljana pa upa, da bo tako ostalo vsaj še do leta 2013.

V zvezi s prihodnjo finančno perspektivo se v Sloveniji pojavlja še eno vprašanje, namreč, ali bo država še naprej upravičena do sredstev za pomoč iz t. i. cilja 1, to je tistih sredstev iz okvira regionalne politike, namenjenih regijam, katerih raven razvitosti je pod 75 odstotki povprečnega BDP povezave. Slovenija bi iz kroga upravičenk izpadla zaradi t.i. statističnega učinka pritve, ena od možnosti, da bi iz tega naslova dobila vsaj del sredstev, pa je razdelitev države na več regij. Evropska komisija je marca napovedala, da bo vnovič preučila zahtevo za razdelitev Slovenije na tri statistične regije. Če bi do tega prišlo, bi bili zelo verjetno dve od treh regij še naprej upravičeni do pomoči.

ŽIVLJENJE BREZ BISTVENIH SPREMEMB

Življenje Slovencev se v prvem letu članstva države v EU ni bistveno spremenilo. Tako v skladu s pričakovanji ni prišlo do množičnega odhoda ljudi s trebuhom za

PISMO BRALCEV

Samo trideset pesov

To je podpora, ki jo dandanes Zveza žena in mater iz San Martina daje najbolj potrebnim članom naše skupnosti. In verjemite, da te vsote ni lahko spraviti skupaj. Res se sem ter tja dobi kakšen dobrosrčen darovalec, vendar je to vse premalo. V našem okolju pomagamo desetim rojakom. Občasno nam odsek pripravi kakšno rifo. Sto številko po tri pese vsaka. To znese tristo pesov, ali trideset pesov na osebo. Za en mesec! Pa kako težko jih je prodati! Vedno se kdo obregne: „Uf, že zopet ta zveza“. Tiste, ki prodajamo, to dobro vemo!

In zgodilo se je nekaj, kar je meni in bo morda tudi kakšnemu bralcu potrkalo na srce. V zadnjem tednu meseca marca bi morala nesti to skromno vsoto nekemu starejšemu gospodu z najnižjo pokojnino, brez otrok in družine. Skromna a urejena hišica v ne najbolj zanesljivem okolju. Po navadi vzamem remis, katerega mirno lahko plačam. Pa sem si dejala: Še malo počakam, pa založim še za naslednji mesec april in mu nesem vse skupaj. Končno, kaj pa je trideset pesov. Tako sem storila in moč je bil, kot vedno, do solz ganjen. Nisem se mogla kaj več pogovoriti z njim, ker me je pač čakal remis.

Nekaj dni pozneje dobim na našem sestanku gospo, ki tega moža včasih obišče. Ni vedela, da sem medtem že bila pri njemu, pa me je vsa v skrbeh vprašala, če Zveza sedaj ne daje več podpor. Potolažila sem jo, da sem že popravila napako. Ona pa mi je zaupala, in to zaupam sedaj tudi vam dragi bralci, da m je ta človek težko čakal. Čakal je na tistih trideset pesov, katere jaz in še marsikdo mirne vesti zapravi, kadar se mu poljubi, v trgovini za vogalom, in si nakupi razne jogurtke, pa piškotke ali pa kakšen drug priboljšek. On pa me je čakal, ker je računal na to vsoto, ki mu je pomenila mejo med lakoto in preživetjem. Saj je tisti teden jedel samo polento in makarone.

Marjeta Smersu Boltežar

Slovenski film

Veleposlaništvo Republike Slovenije obvešča, da bo med 9. in 13. majem 2005 v francoskem kulturnem centru Alianza France-sa, Cordoba 946, Buenos Aires, v okviru tedna evropskega filma predvajan slovenski film **Kruh in mleko** iz leta 2001 mladega slovenskega režiserja Jana Cvitkoviča. Film Kruh in mleko je socialna drama, grenko sladka zgodba o

osamljenosti, odtujenosti ter zamrti, a kljub temu še vedno tleči ljubezni.

Prosimo, da se za točen datum in uro predvajanja obrnete neposredno na **Alianza Francesa, tel. 4322-0068**, ker žal še nismo prejeli datuma in programa predvajanja filmov.

Prisrčno vabimo vse rojake na ogled filma.

Jana Strgar svetovalka

kruhom v stare članice unije. Med Slovenci je namreč precej nezadovoljstva sprožila odločitev večine veterank, da izkoristijo možnost uvedbe večletnega prehodnega obdobja za prost pretok delovne sile iz osmih novink (izjema sta Malta in Ciper), tudi iz Slovenije, saj se je izkazalo, da so bili strahovi o eksodusu Slovencev na Zahod neupravičeni. Tudi napovedi nekaterih, da bo Slovenijo preplaval val delavcev iz ostalih novih članic unije, za katere zaščitni ukrepi ne veljajo, se niso uresničile.

Številne so bile tudi bojazni pred množičnim nakupovanjem slovenskih nepremičnin s strani tujcev. Število tujih državljanov, ki kupujejo nepremičnine v Sloveniji, se je v zadnjem letu sicer povečalo, vendar pa v vladi ocenjujejo, da ni razloga za skrb. V primeru večjih motenj na nepremičninskem trgu ima država sicer na voljo uvedbo zaščitne klavzule.

Na gospodarskem področju je bilo še največ težav, povezanih z odpravo ugodnih trgovinskih režimov z državami nekdanje Jugoslavije, ki se jim je morala Slovenija kot članica EU odpovedati.

Promja naročnikom v zaostanku

Leto je že v polnem teku, kar nekaj naročnikov pa še ni poravnalo svojih obveznosti do lista za 2004. Smatramo, da se vsi zavedajo, koliko truda in stroškov je povezanih s pripravo in tiskanjem tednika v današnji Argentini. Svobodna Slovenija ni izjema. Naše stanje pa je še prizadeto z manjšim številom oglasov in manjšimi darovi v tiskovni sklad, kot posledica gospodarskega stanja in tudi težkega položaja, v katerem se nahajajo naše ustanove.

Zato prosimo vse, ki niso na tekočem s svojim plačevanjem, naj to poravnajo čim prej. S tem nam bodo tudi prihranili dodatno delo in stroške opominjanja. Tistim, ki imajo težave, ali se jim je nakopičilo kaj več dolga, smo pripravljeni sprejeti plačilo v obrokih. Tiste pa, ki imajo možnost prispevati v tiskovni sklad, lepo prosimo, da nam priskočijo na pomoč in tako zagotovijo nadaljnje nemoteno izhajanje Svobodne Slovenije, ki že 58 let nepretrgoma obiskuje domove naših rojakov v Argentini in tudi po svetu.

Uredništvo in uprava